

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 71.379/3
van 20 mei 2022

avis 71.379/3
du 20 mai 2022

over

sur

een voorontwerp van wet 'tot
wijziging van de wet van
8 augustus 1980 betreffende
de budgettaire voorstellen
1979-1980 en tot wijziging
van de programmawet van
30 december 2001'

un avant-projet de loi
'modifiant la loi du
8 août 1980 relative aux
propositions budgétaires
1979-1980 et modifiant la
loi-programme du
30 décembre 2001'

Op 19 april 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet ‘tot wijziging van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 en tot wijziging van de programmawet van 30 december 2001’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 17 mei 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 mei 2022.

*

Le 19 avril 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Énergie à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi ‘modifiant la loi du 8 août 1980 relative aux propositions budgétaires 1979-1980 et modifiant la loi-programme du 30 décembre 2001’.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 17 mai 2022. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 20 mai 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot wijziging van de wet van 8 augustus 1980 ‘betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980’ en van de programmawet van 30 december 2001. Die wijzigingen kunnen worden samengevat als volgt.

2.2. Artikel 179, § 2, 6°, van de wet van 8 augustus 1980, dat bepaalde opdrachten van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Spleijstoffen (hierna: NIRAS) omschrijft, wordt aangevuld met twee nieuwe leden, waarbij NIRAS de taak krijgt om aanbevelingen te formuleren inzake de organisatie van de dekking van nucleaire kosten en om op vraag van de bevoegde ministers in dit verband voorstellen uit te brengen (artikel 2 van het voorontwerp). Artikel 3 vervangt het tweede lid van artikel 179, § 2, 11°, van dezelfde wet en omvat een regeling waarbij bepaalde kosten worden gedekt door de bijdragen die ten laste worden gelegd van de uitbaters van nucleaire installaties en van de houders van radioactieve stoffen of, bij ontstentenis daarvan, van hun eigenaars, van de begunstigden van de diensten van NIRAS of van de rechtspersonen of natuurlijke personen die in hun rechten en plichten treden. Tevens wordt artikel 179, § 6, van dezelfde wet gewijzigd, waardoor de Koning voortaan ertoe gehouden is om bij het vaststellen van Nationale Beleidsmaatregelen rekening te houden met de noodzaak van een effectieve participatie van het publiek aan het besluitvormingsproces (artikel 4, 1°) en de Koning wordt gemachtigd om op voorstel van NIRAS de mechanismen inzake effectieve participatie van het publiek aan het besluitvormingsproces omtrent het beheer van verbruikte spleijstof en radioactief afval te bepalen (artikel 4, 2°).

2.3. De wijzigingen van de programmawet van 30 december 2001 houden verband met de bijdragen waarin artikel 3 van het voorontwerp voorziet, en betreffen de opheffing van artikel 89 van deze wet (artikel 5) en de vervanging van artikel 93 van dezelfde wet, waarbij wordt voorzien in een verplichting voor NIRAS om periodiek en telkens wanneer een aanpassing van het bedrag van de bijdrage zich opdringt een verslag met een welbepaalde inhoud op te stellen (artikel 6).

2.4. De Koning wordt gemachtigd om de inwerkingtreding van artikel 4 van het voorontwerp te bepalen (artikel 7).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerkingen

3.1. Zoals blijkt uit de memorie van toelichting, strekt het voorontwerp tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 ‘tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval’.

Artikel 10, lid 2, van die richtlijn luidt:

“De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek, overeenkomstig de nationale wetgeving en internationale verplichtingen, de nodige gelegenheid krijgt om daadwerkelijk deel te nemen aan het besluitvormingsproces inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval.”

De bij artikel 4, 1°, van het voorontwerp ontworpen bepaling voorziet erin dat de Koning bij het vaststellen van Nationale Beleidsmaatregelen rekening dient te houden met de noodzaak van “een effectieve participatie van het publiek aan het besluitvormingsproces”. Artikel 4, 2°, van het voorontwerp machtigt de Koning om op voorstel van NIRAS “de mechanismen inzake effectieve participatie van het publiek aan het besluitvormingsproces omtrent het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval” te bepalen.

3.2. In de context van het beheer van nucleair afval gelden echter nog andere verdragsrechtelijke en Europeesrechtelijke verplichtingen met betrekking tot het organiseren van daadwerkelijke inspraak van het publiek.

Het Verdrag ‘betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden’, gedaan te Aarhus op 25 juni 1998 (hierna: verdrag van Aarhus), alsook richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ‘betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten’ (hierna: MER-richtlijn), voorzien in verplichtingen inzake de beoordeling van effecten op het milieu voor bepaalde voorgestelde activiteiten (verdrag van Aarhus) of vergunningsplichtige projecten (MER-richtlijn), die een aanzienlijk effect op het milieu kunnen hebben.

Die verplichtingen omvatten het opstellen van een milieueffectbeoordelingsrapport (op grond van de MER-richtlijn), alsook het informeren van het betrokken publiek en het organiseren van daadwerkelijke inspraak van het betrokken publiek in de besluitvormingsprocedure. Deze verplichtingen gelden ook in de context van het beheer van en het maken van beleidskeuzes inzake radioactief afval. Volgens bijlage I, punt 3, van de MER-richtlijn zijn onder meer installaties die ontworpen zijn voor de definitieve verwijdering van bestraalde splijtstoffen en installaties die uitsluitend ontworpen zijn voor de definitieve verwijdering van radioactief afval, projecten die onderworpen zijn aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot 10 van de MER-richtlijn. Volgens bijlage II, punt 2, d), ii), van de MER-richtlijn kunnen ook boringen in verband met de opslag van kernafval aan een dergelijke beoordeling worden onderworpen.

Artikel 1, lid 2, e), van de MER-richtlijn definieert het begrip “betrokken publiek” als het publiek dat gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van of belanghebbende is bij de in artikel 2, lid 2, bedoelde milieubesluitvormingsprocedures. Voor de toepassing van deze omschrijving worden niet-gouvernementele organisaties die zich voor milieubescherming inzetten en voldoen aan de eisen van nationaal recht, geacht belanghebbende te zijn. Artikel 2, lid 5, van het verdrag van Aarhus voorziet in een gelijkaardige verplichting en een gelijkaardige definitie van het begrip “betrokken publiek”.

3.3. Gevraagd om te verduidelijken of in het licht hiervan het begrip “publiek” in de bij artikel 4, 1° en 2°, van het voorontwerp ontworpen bepalingen moet worden begrepen als “het betrokken publiek” in de zin van het verdrag van Aarhus en de MER-richtlijn, dan wel of de draagwijdte beperkt blijft tot het publiek in de zin van richtlijn 2011/70/Euratom, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De notie ‘participatie van het publiek’ werd overgenomen uit artikel 10.2 van richtlijn 2011/70/Euratom dat stelt dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat het publiek, overeenkomstig de nationale wetgeving en internationale verplichtingen, de nodige gelegenheid krijgt om daadwerkelijk deel te nemen aan het besluitvormingsproces inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval. Voorliggend ontwerp strekt ertoe om deze bepaling uit de richtlijn, die door een wijziging van de wet NIRAS in 2014 werd omgezet in nationaal recht, verder te uit te werken.

De machtiging die wordt gegeven aan de Koning is er op gericht om de deelname van het publiek te concretiseren. Het begrip ‘publiek’ moet daarbij begrepen worden in de ruime zin van het woord. Het is de bedoeling om een zo ruim mogelijk publiek te kunnen betrekken bij het opstelling van Nationale Beleidsmaatregelen inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, conform de wijziging die in 2014 werd aangebracht aan de wet NIRAS.

In overeenstemming met de bestaande nationale en internationale wet- en regelgeving ter zake (zoals bijvoorbeeld het verdrag van Aarhus, richtlijn 2011/70/Euratom, de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma’s in verband met het milieu), zal in het geval van een consultatie van het publiek, het resultaat van die consultatie mee in overweging worden genomen bij de redactie van een Nationale Beleidsmaatregel.

Nationale Beleidsmaatregelen worden beschouwd als plannen of programma’s in de zin van de wet van 13 februari 2006 en zal er voor de opstelling daarvan derhalve ook een raadpleging moeten gebeuren overeenkomstig de bepalingen van deze wet (bijv. MER). Zo werd het voorstel van het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel overeenkomstig de procedure van de wet van 13 februari 2006 onderworpen aan een milieueffectrapportage en publieke raadpleging. (...)

Thans worden er meerdere koninklijke besluiten voorbereid waarin deze mechanismes worden uitgewerkt. Zo voorziet het bovenvermelde ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel in bepalingen omtrent een effectieve participatie van het publiek in het hele besluitvormingsproces inzake de diepe berging van radioactief afval, alsook in bepalingen op grond waarvan er een methodologie kan worden ontwikkeld om die participatie te verzekeren. Bij het opstellen van deze besluiten zal er uiteraard over gewaakt worden dat zij in overeenstemming zijn met de geldende wetgeving en rechtspraak. Het is evenwel denkbaar dat er bijkomend processen worden uitgewerkt die ruimer zijn dan de verplichtingen op het vlak van de

consultatie van het publiek die thans in de wet- en regelgeving bestaan met het oog op het verzekeren van een maximale effectieve deelname van het publiek in overeenstemming met de bepalingen ter zake in internationale normen zoals bijvoorbeeld het verdrag van Aarhus.”

Gevraagd of de “effectieve participatie van het publiek aan het besluitvormingsproces” ook een internationale raadpleging kan omvatten (bijvoorbeeld van inwoners van Nederland die dichtbij de Belgische grens wonen), stelde de gemachtigde:

“Ja. Nationale Beleidsmaatregelen zijn plannen of programma’s in de zin van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma’s in verband met het milieu. Ze maken dus overeenkomstig de bepalingen deze wet ook het voorwerp uit van een milieueffectrapportage en een publieksconsultatie. Indien er sprake is van mogelijke grensoverschrijdende effecten kan er dus ook sprake zijn van een internationale raadpleging.”

Met de voormelde aanpak, zoals toegelicht door de gemachtigde, kan worden ingestemd.

4. Bij de omzetting van een richtlijn dient in een apart artikel in het dispositief een verwijzing naar de omgezette richtlijn te worden opgenomen.² Er dient bijgevolg aan hoofdstuk 1 van het voorontwerp een nieuw artikel 2 te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2011/70/Euratom. De daaropvolgende artikelen dienen dan te worden vernummerd.

Artikel 2

5. Gevraagd wat in het laatste ontworpen lid bij artikel 2 van het voorontwerp wordt verstaan onder “ter attentie van de bevoegde autoriteiten”, en of het gaat om de bevoegde ministers, stelde de gemachtigde:

“Ja. NIRAS zal op grond van deze bepaling inderdaad voorstellen kunnen uitwerken voor de bevoegde voogdijministers. Afhankelijk van het voorwerp van de vraag van de voogdijministers, kan evenwel niet worden uitgesloten dat NIRAS ook voor andere ministers dan haar voogdijministers voorstellen kan formuleren.”

Gelet op dit antwoord dient in het ontworpen laatste lid te worden verwezen naar de “ministers” in de plaats van naar de “autoriteiten”.

6. Artikel 2 van het ontwerp vult artikel 179, § 2, 6°, van de wet van 8 augustus 1980 aan met twee nieuwe leden, waarbij het nieuwe zevende lid de inhoud van de inventaris uitbreidt met “aanbevelingen die onder meer betrekking hebben op de ontwikkeling van het wettelijk en regelgevend kader inzake de organisatie van de dekking van de nucleaire kosten”.

² *Beginnelsen van de Wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, www.raadvst-consetat.be, 94.1 en 94.2.

Het aldus gewijzigde artikel 179, § 2, 6°, van de wet van 8 augustus 1980 kan aanleiding geven tot rechtsonzekerheid. Aangezien de twee nieuwe leden eveneens betrekking hebben op de inventaris waarvan reeds sprake is in die bepaling, rijst de vraag of de verplichting die is opgelegd aan bepaalde personen om gegevens te bezorgen om NIRAS toe te laten de inventaris op te maken (het bestaande tweede lid) en de daarmee verband houdende strafsancties (het bestaande vierde lid) ook gelden voor het deel van de inventaris dat betrekking heeft op de aanbevelingen betreffende onder meer de ontwikkeling van het wettelijk en regelgevend kader inzake de organisatie van de dekking van de nucleaire kosten (het nieuwe zevende lid).

Het verdient dan ook aanbeveling om de wijze waarop de ontworpen nieuwe leden worden ingevoegd in artikel 179, § 2, 6°, van de wet van 8 augustus 1980 nog aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen, zodat de verhouding met de huidige tekst ervan duidelijk is.

Artikel 6

7. In het ontworpen artikel 93 van de programmawet van 30 december 2001 moet het woord “bijdrage” telkens worden vervangen door het woord “bijdragen”.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2.1. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de modifier la loi du 8 août 1980 'relative aux propositions budgétaires 1979-1980' ainsi que la loi-programme du 30 décembre 2001. Ces modifications peuvent être résumées comme suit.

2.2. L'article 179, § 2, 6°, de la loi du 8 août 1980, qui définit certaines missions de l'Organisme national des Déchets radioactifs et des Matières fissiles enrichies (ci-après : ONDRAF), est complété par deux alinéas nouveaux confiant à l'ONDRAF la mission de formuler des recommandations concernant l'organisation de la couverture des coûts nucléaires et d'établir des propositions à ce sujet à la demande des ministres compétents (article 2 de l'avant-projet). L'article 3 remplace l'alinéa 2 de l'article 179, § 2, 11°, de la même loi et contient un régime de couverture de certains frais par les redevances mises à charge des exploitants des installations nucléaires et des détenteurs de substances radioactives ou, à défaut, de leurs propriétaires, des bénéficiaires des prestations de l'ONDRAF ou des personnes morales ou physiques qui succèdent à leurs droits et obligation. En outre, l'article 179, § 6, de la même loi est modifié en ce sens que le Roi, pour instituer des Politiques nationales, doit désormais tenir compte de la nécessité d'une participation effective du public au processus de prise de décision (article 4, 1°) et qu'il est habilité, sur proposition de l'ONDRAF, à fixer les mécanismes de participation effective du public au processus de prise de décision relatif à la gestion du combustible usé et des déchets radioactifs (article 4, 2°).

2.3. Les modifications de la loi-programme du 30 décembre 2001 concernent les redevances prévues à l'article 3 de l'avant-projet et l'abrogation de l'article 89 de cette loi (article 5) ainsi que le remplacement de l'article 93 de la même loi, qui prévoit une obligation pour l'ONDRAF d'établir périodiquement et chaque fois qu'une adaptation du montant de la redevance se justifie, un rapport au contenu déterminé (article 6).

2.4. Le Roi est habilité à fixer l'entrée en vigueur de l'article 4 de l'avant-projet (article 7).

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

EXAMEN DU TEXTE

Observations générales

3.1. Ainsi qu'il ressort de l'exposé des motifs, l'avant-projet vise à transposer partiellement la directive 2011/70/Euratom du Conseil du 19 juillet 2011 'établissant un cadre communautaire pour la gestion responsable et sûre du combustible usé et des déchets radioactifs'.

L'article 10, paragraphe 2, de cette directive dispose :

« Les États membres veillent à ce que le public ait la possibilité, comme il convient, de participer de manière effective au processus de prise de décision relatif à la gestion du combustible usé et des déchets radioactifs, conformément à la législation nationale et aux obligations internationales ».

La disposition en projet à l'article 4, 1°, de l'avant-projet prévoit que pour instituer des Politiques nationales, le Roi doit tenir compte de la nécessité « d'une participation effective du public au processus de prise de décision ». L'article 4, 2°, de l'avant-projet habilite le Roi, sur proposition de l'ONDRAF, à fixer « les mécanismes de participation effective du public au processus de prise de décision relatif à la gestion du combustible usé et des déchets radioactifs ».

3.2. Or, dans le contexte de la gestion des déchets nucléaires, d'autres obligations conventionnelles et de droit communautaire sont encore applicables concernant l'organisation de la participation effective du public.

La Convention 'sur l'accès à l'information, la participation du public au processus décisionnel et l'accès à la justice en matière d'environnement', faite à Aarhus le 25 juin 1998 (ci-après : Convention d'Aarhus), ainsi que la directive 2011/92/UE du Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 'concernant l'évaluation des incidences de certains projets publics et privés sur l'environnement' (ci-après : directive EIE) prévoient des obligations en matière d'évaluation des incidences sur l'environnement pour certaines activités proposées (Convention d'Aarhus) ou pour des projets soumis à autorisation (directive EIE), qui peuvent avoir un impact important sur l'environnement.

Ces obligations comportent l'établissement d'un rapport d'évaluation des incidences sur l'environnement (selon la directive EIE), ainsi que l'information du public concerné et l'organisation de la participation effective de celui-ci au processus décisionnel. Ces obligations valent également dans le contexte de la gestion et des choix politiques en matière de déchets radioactifs. Selon l'annexe I, point 3, de la directive EIE, les installations destinées à l'élimination définitive de combustibles nucléaires irradiés et les installations destinées exclusivement à l'élimination définitive de déchets radioactifs, notamment, sont des projets soumis à une évaluation, conformément aux articles 5 à 10 de la directive EIE. Selon l'annexe II, point 2, d), ii), de la directive EIE, les forages pour le stockage des déchets nucléaires peuvent également être soumis à une telle évaluation.

L'article premier, paragraphe 2, e), de la directive EIE définit la notion de « public concerné » comme étant le public qui est touché ou qui risque d'être touché par les procédures décisionnelles en matière d'environnement visées à l'article 2, paragraphe 2, ou qui a un intérêt à

faire valoir dans ce cadre. Aux fins de cette définition, les organisations non gouvernementales qui œuvrent en faveur de la protection de l'environnement et qui remplissent les conditions pouvant être requises en droit interne sont réputées avoir un intérêt. L'article 2, paragraphe 5, de la Convention d'Aarhus prévoit une obligation analogue et une définition similaire de la notion de « public concerné ».

3.3. Invité à préciser si, à la lumière de ce qui précède, la notion de « public » figurant dans les dispositions en projet à l'article 4, 1° et 2°, de l'avant-projet doit s'entendre comme « le public concerné » au sens de la Convention d'Aarhus et de la directive EIE, ou si sa portée reste limitée au public au sens de la directive 2011/70/Euratom, le délégué a répondu en ces termes :

« De notie 'participatie van het publiek' werd overgenomen uit artikel 10.2 van richtlijn 2011/70/Euratom dat stelt dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat het publiek, overeenkomstig de nationale wetgeving en internationale verplichtingen, de nodige gelegenheid krijgt om daadwerkelijk deel te nemen aan het besluitvormingsproces inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval. Voorliggend ontwerp strekt ertoe om deze bepaling uit de richtlijn, die door een wijziging van de wet NIRAS in 2014 werd omgezet in nationaal recht, verder te uit te werken.

De machtiging die wordt gegeven aan de Koning is er op gericht om de deelname van het publiek te concretiseren. Het begrip 'publiek' moet daarbij begrepen worden in de ruime zin van het woord. Het is de bedoeling om een zo ruim mogelijk publiek te kunnen betrekken bij het opstelling van Nationale Beleidsmaatregelen inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, conform de wijziging die in 2014 werd aangebracht aan de wet NIRAS.

In overeenstemming met de bestaande nationale en internationale wet- en regelgeving ter zake (zoals bijvoorbeeld het verdrag van Aarhus, richtlijn 2011/70/Euratom, de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu), zal in het geval van een consultatie van het publiek, het resultaat van die consultatie mee in overweging worden genomen bij de redactie van een Nationale Beleidsmaatregel.

Nationale Beleidsmaatregelen worden beschouwd als plannen of programma's in de zin van de wet van 13 februari 2006 en zal er voor de opstelling daarvan derhalve ook een raadpleging moeten gebeuren overeenkomstig de bepalingen van deze wet (bijv. MER). Zo werd het voorstel van het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel overeenkomstig de procedure van de wet van 13 februari 2006 onderworpen aan een milieueffectrapportage en publieke raadpleging. (...)

Thans worden er meerdere koninklijke besluiten voorbereid waarin deze mechanismes worden uitgewerkt. Zo voorziet het bovenvermelde ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het eerste deel van de Nationale Beleidsmaatregel in bepalingen omtrent een effectieve participatie van het publiek in het hele besluitvormingsproces inzake de diepe berging van radioactief afval, alsook in bepalingen op grond waarvan er een methodologie kan worden ontwikkeld om die participatie te verzekeren. Bij het opstellen van deze besluiten zal er uiteraard over gewaakt worden dat zij in overeenstemming zijn met de geldende wetgeving en rechtspraak. Het is evenwel denkbaar dat er bijkomend processen worden uitgewerkt die ruimer zijn dan de verplichtingen op het vlak van de consultatie van het publiek die thans in de wet- en regelgeving bestaan met het oog op het verzekeren van een maximale effectieve deelname van het publiek in overeenstemming met de bepalingen ter zake in internationale normen zoals bijvoorbeeld het verdrag van Aarhus ».

À la question de savoir si la « participation effective du public au processus de prise de décision » peut également impliquer une consultation internationale (par exemple des habitants des Pays-Bas qui vivent près de la frontière belge), le délégué a répondu :

« Ja. Nationale Beleidsmaatregelen zijn plannen of programma's in de zin van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu. Ze maken dus overeenkomstig de bepalingen deze wet ook het voorwerp uit van een milieueffectrapportage en een publieksconsultatie. Indien er sprake is van mogelijke grensoverschrijdende effecten kan er dus ook sprake zijn van een internationale raadpleging ».

On peut se rallier à l'approche précitée, telle qu'elle est commentée par le délégué.

4. La transposition d'une directive impose qu'une référence à la directive transposée soit inscrite dans un article distinct du dispositif². Il faudra dès lors ajouter au chapitre 1er de l'avant-projet un article 2 nouveau visant la transposition partielle de la directive 2011/70/Euratom. Les articles suivants devront alors être renumérotés.

Article 2

5. À la question de savoir ce qu'il y a lieu d'entendre par les mots « à l'attention des autorités compétentes » au dernier alinéa en projet dans l'article 2 de l'avant-projet, et s'il s'agit des ministres compétents, le délégué a répondu en ces termes :

« Ja. NIRAS zal op grond van deze bepaling inderdaad voorstellen kunnen uitwerken voor de bevoegde voogdijministers. Afhankelijk van het voorwerp van de vraag van de voogdijministers, kan evenwel niet worden uitgesloten dat NIRAS ook voor andere ministers dan haar voogdijministers voorstellen kan formuleren ».

Compte tenu de cette réponse, le dernier alinéa en projet visera les « ministres » au lieu des « autorités ».

6. L'article 2 du projet complète l'article 179, § 2, 6°, de la loi du 8 août 1980 par deux alinéas nouveaux, le septième alinéa nouveau étendant le contenu de l'inventaire aux « recommandations (...) portant notamment sur le développement du cadre légal et réglementaire organisant la couverture des coûts nucléaires ».

L'article 179, § 2, 6°, ainsi modifié, de la loi du 8 août 1980 peut être source d'insécurité juridique. Les deux nouveaux alinéas concernant également l'inventaire dont il est déjà question dans cette disposition, on peut se demander si l'obligation faite à certaines personnes de transmettre des informations en vue de permettre à l'ONDRAF d'établir cet inventaire (alinéa 2 existant) et les sanctions pénales y afférentes (alinéa 4 existant) valent également pour la partie de

² *Principes de technique législative – Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, www.raadvst-consetat.be, 94.1 et 94.2.

l'inventaire concernant les recommandations portant notamment sur le développement du cadre légal et réglementaire organisant la couverture des coûts nucléaires (septième alinéa nouveau).

Dès lors, il est recommandé de réexaminer encore la manière dont les nouveaux alinéas en projet sont insérés dans l'article 179, § 2, 6°, de la loi du 8 août 1980 afin que l'articulation avec le texte actuel de cette disposition apparaisse plus clairement.

Article 6

7. À l'article 93, en projet, de la loi-programme du 30 décembre 2001, on remplacera chaque fois les mots « de la redevance » par les mots « des redevances ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH